

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 2001-2002**

7 MEI 2002

Wetsontwerp betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument

*Evocatieprocedure***AMENDEMENTEN****Nr. 4 VAN DE HEER STEVERLYNCK**

Art. 14

Het eerste lid van dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

De sanctie die door artikel 14 wordt voorgeschreven, beantwoordt niet aan het proportionaliteitsbeginsel. De verplichtingen die opgelegd worden in de artikelen 3, 4, 5 en 7 zijn zeer formeel en kunnen derhalve het voorwerp zijn van een materiële vergissing.

Het zou onlogisch zijn om de betaling aan de schuldeiser — die zelf geen schuld treft — als volmaakt te beschouwen om de eenvoudige reden dat de invorderingsmaatschappij een materiële fout zou hebben begaan.

Dezelfde redenering geldt bovendien wat de terugbetaling aan de consument betreft.

*Zie:***Stukken van de Senaat:****2-1061 - 2001/2002:**

Nr. 1: Ontwerp geëvoeerd door de Senaat.
Nr. 2: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE**SESSION DE 2001-2002**

7 MAI 2002

Projet de loi relatif au recouvrement amiable des dettes du consommateur

*Procédure d'évocation***AMENDEMENTS****Nº 4 DE M. STEVERLYNCK**

Art. 14

À cet article, supprimer l'alinéa 1er.

Justification

La sanction prescrite par l'article 14 ne respecte pas le principe de proportionnalité. Les obligations imposées par les articles 3, 4, 5 et 7 sont très formelles et peuvent donc faire l'objet d'une erreur matérielle.

Il serait illogique de considérer que le créancier — qui n'est lui-même pas en tort — a été payé pour la simple raison que la société de recouvrement aurait commis une erreur matérielle.

Le même raisonnement peut d'ailleurs être appliqué au remboursement au consommateur.

*Voir:***Documents du Sénat:****2-1061 - 2001/2002:**

Nº 1: Projet évoqué par le Sénat.
Nº 2: Amendements.

Daarentegen is de verplichting om de terugbetaling van het niet-verschuldigd bedrag vermeerderd met de wettelijke intresten, een evidentie, zodat de tekst van de wet een nuttige verduideling kan zijn.

Nr. 5 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 3

In de tweede paragraaf van dit artikel, de bepaling onder het zesdaagachtestreepje aanvullen als volgt :
«(...) tenzij er aanwijzingen zijn dat deze persoon debiteur is van de consument en mits de consument zijn toestemming hier toe heeft gegeven».

Verantwoording

Vaak zal men de betaling van de schuld trachten te bekomen bij een derde die zelf tegenover de consument bedragen verschuldigd is. Dit kan het geval zijn van het OCMW, die een periodieke schuld heeft tegenover de consument.

In dat geval zal men de klassieke regels van de schuldedelatie moeten volgen en de toestemming vragen aan de consument.

Nr. 6 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 3

In de tweede paragraaf van dit artikel, de bepaling onder het negende gedachtestreepje vervangen als volgt :
«het bestoken van de schuldenaar die uitdrukkelijk de vordering heeft betwist door redenen te hebben aangegeven van deze betwisting».

Verantwoording

De wetgever dient vooral de invorderingen te bestrijden die gebaseerd zijn op intimidatie. De schuldenaar die duidelijk te kennen geeft dat hij de vordering betwist en wat de redenen hier toe zijn, hoeft niet bestoort te worden door andere pogingen. Indien de aangehaalde redenen ongegrond blijken te zijn zal de invorderaar zich tot de rechter moeten wenden.

Nr. 7 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 7

In § 2, 1° van dit artikel, de woorden «het telefoonnummer» doen vervallen.

Verantwoording

De indieners steunen het feit dat de identiteit van de oorspronkelijke schuldeiser zo nauw mogelijk omschreven moet zijn. Nochtans is het verplicht aangeven van het telefoonnummer misleidend en overbodig. De oorspronkelijke schuldeiser heeft immers zijn schuldvordering overgedragen en zich bijgevolg terug getrokken uit de contractuele relatie. Het aangeven van het tele-

Par contre, l'obligation de rembourser l'indu, majoré des intérêts légaux, est une évidence, de sorte que le texte de la loi peut constituer une précision utile.

Nº 5 DE M. STEVERLYNCK

Art. 3

Au § 2 de cet article, compléter la disposition du sixième tiret par les mots :
«(...) à moins qu'il n'existe des indications suivant lesquelles cette personne est le débiteur du consommateur et à la condition que le consommateur ait donné son assentiment».

Justification

Dans beaucoup de cas, on essaiera de faire régler la dette par un tiers qui est lui-même redevable au consommateur de certaines sommes. Cela peut être le cas du CPAS, qui a une dette périodique envers le consommateur.

Dans ce cas de figure, il faudra appliquer les règles classiques de la délégation de dette et demander l'assentiment du consommateur.

Nº 6 DE M. STEVERLYNCK

Art. 3

Au § 2 de cet article, remplacer la disposition du neuvième tiret par les mots :
«le harcèlement du débiteur qui a contesté expressément la créance en indiquant les raisons de cette contestation».

Justification

Le législateur doit surtout combattre les recouvrements qui sont basés sur l'intimidation. Le débiteur qui fait clairement savoir qu'il conteste les créances et quelles sont ses raisons n'a pas à être harcelé par d'autres tentatives. Si les raisons invoquées s'avèrent sans fondement, le recouvreur devra s'adresser au juge.

Nº 7 DE M. STEVERLYNCK

Art. 7

Au § 2, 1°, de cet article, supprimer les mots «le numéro de téléphone».

Justification

Les auteurs de l'amendement souscrivent à la nécessité de définir le plus exactement possible l'identité du créancier initial. Ils estiment cependant que l'obligation d'indiquer le numéro de téléphone est trompeuse et superflue. Le créancier initial a transféré sa créance et s'est dès lors retiré de la relation contractuelle. L'indication du numéro de téléphone crée donc faussement

foonnummer geeft derhalve de misleidende indruk dat de oorspronkelijke schuldeiser nog partij is in de contractuele relatie en zal de schuldenaar aanzetten om telefonisch contact op te nemen met de oorspronkelijke schuldeiser, hetgeen in de meeste gevallen niet opportuun is.

Jan STEVERLYNCK.

Nr. 8 VAN DE HEER THISSEN

Art. 3

In de tweede paragraaf van dit artikel, de bepaling onder het negende gedachtestripje vervangen als volgt: «*het verder lastig vallen van de schuldenaar die uitdrukkelijk aan de persoon die belast is met de minnelijke invordering van schulden, heeft te kennen gegeven de schuld te betwisten*».

Verantwoording

De tekst vermeldt niet duidelijk genoeg bij wie de schuldenaar zijn schuld moet betwisten. Gaat het om de schuldeiser, om de persoon die belast is met de minnelijke invordering?

Duidelijkheidshalve moet worden vermeld dat het verboden is de schuldenaar lastig te vallen wanneer hij uitdrukkelijk heeft meegedeeld dat hij de schuld betwist bij de persoon die belast is met de minnelijke invordering van schulden.

Nr. 9 VAN DE HEER THISSEN

Art. 7

Het eerste lid van § 1 van dit artikel vervangen als volgt:

«*Elke procedure van minnelijke invordering van een schuld dient te starten met een schriftelijke ingebrekestelling gericht aan de consument.*»

Verantwoording

Duidelijk moet zijn dat het vormvereiste van de ingebrekestelling gericht aan de consument het startpunt vormt van een procedure van minnelijke invordering. Het wil ons voorkomen dat zodra aan het vormvereiste is voldaan, het niet meer moet worden overgedaan wanneer een persoon die handelt in naam en voor rekening van de persoon die belast is met de minnelijke vorming, bepaalde stappen onderneemt.

Nr. 10 VAN DE HEER THISSEN

Art. 7

In § 2, 1º, van dit artikel, de woorden «het telefoonnummer» doen vervallen.

Verantwoording

Het lijkt niet gepast het telefoonnummer van de schuldeiser te vermelden in de ingebrekestelling gericht aan de schuldenaar. Dat

l'impression que le créancier initial est encore partie à la relation contractuelle et incitera le débiteur à téléphoner au créancier initial, ce qui dans la plupart des cas n'est pas opportun.

Nº 8 DE M. THISSEN

Art. 3

Au § 2 de cet article, remplacer la disposition du neuvième tiret par ce qui suit: «*le harcèlement du débiteur qui a fait savoir expressément qu'il contestait la dette auprès de la personne chargée du recouvrement amiable de dettes*».

Justification

Le texte n'indique pas de manière suffisamment claire auprès de qui le débiteur doit contester sa dette. S'agit-il du créancier, de la personne chargée du recouvrement amiable?

Afin d'éviter toute confusion, il convient de préciser que le harcèlement du débiteur est interdit lorsque celui-ci a fait savoir expressément qu'il contestait sa dette auprès de la personne chargée du recouvrement amiable de dettes.

Nº 9 DE M. THISSEN

Art. 7

Remplacer le § 1er, alinéa 1er, de cet article par ce qui suit :

«*Toute procédure de recouvrement amiable d'une dette doit commencer par une mise en demeure écrite, adressée au consommateur.*»

Justification

Il convient de préciser que la formalité de la mise en demeure adressée au consommateur constitue le point de départ d'une procédure de recouvrement amiable. Il nous semble que dès que cette formalité a été accomplie, celle-ci ne devra plus être répétée lorsque certaines démarches sont accomplies par une personne agissant au nom et pour le compte de la personne chargée du recouvrement amiable.

Nº 10 DE M. THISSEN

Art. 7

Au § 2, 1º, de cet article, supprimer les mots «le numéro de téléphone».

Justification

Il ne semble pas opportun d'indiquer le numéro de téléphone du créancier dans la mise en demeure adressée au débiteur. En effet,

dreigt immers de schuldenaar ertoe aan te zetten contact op te nemen met zijn schuldeiser, terwijl die een derde met het beheer van zijn schuldvorderingen heeft belast.

Daarbij mag men niet uit het oog verliezen dat het vermelden van het telefoonnummer belangrijke praktische problemen zou veroorzaken. Heel wat ondernemingen hebben immers afdelingen met verschillende telefoonnummers al naargelang men informatie wil over bestellingen, facturering, betalingen. Tevens dreigt het vermelden van het telefoonnummer van de schuldeiser tot talrijke vergissingen te leiden bij het doorspelen van de door de schuldenaar meegedeelde informatie.

Nr. 11 VAN DE HEER THISSEN

Art. 14

Het eerste lid van dit artikel vervangen als volgt:

«Iedere betaling die in strijd met de artikelen 3, 4, 5 en 7 verkregen werd, wordt beschouwd als geldig door de consument verricht ten opzichte van de schuldeiser, maar dient ten belope van 20 % van het bedrag ervan, te worden terugbetaald aan de consument door de persoon die de activiteit van minnelijke invordering van schulden verricht, behoudens indien hij kan bewijzen te goeder trouw te zijn en geen grove fout te hebben begaan.»

Verantwoording

In zijn huidige vorm wordt de sanctie in het ontworpen artikel zonder meer opgelegd, dat wil zeggen, zonder rekening te houden met de kwade trouw of met de bedoeling een fout te begaan bij de persoon die met de minnelijke vordering belast is.

Omdat het toepassingsgebied van de artikelen 3, 4 en 7 relatief ruim is, lijkt het aantal mogelijke vergissingen legio. Vergissingen nopens de persoon (homoniemen, verwarring tussen echtgenoten, spelling van de naam), het adres, de identificatie van de schuldeiser (naam van de vennootschap, firma), de bedragen waarover het gaat en de verantwoording ervan, kunnen leiden tot een overdreven zware sanctie tegen wie te goeder trouw heeft gehandeld.

cette indication risquerait d'encourager le débiteur à prendre contact avec son créancier alors que celui-ci a chargé une tierce personne de la gestion de ses créances.

En outre, il convient d'être attentif au fait que mentionner le numéro de téléphone générerait d'importants problèmes pratiques. En effet, bien des entreprises ont des divisions avec des numéros de téléphones différents selon la nature des informations relatives aux commandes, aux facturations, aux paiements. Par ailleurs, la mention du numéro de téléphone du créancier risque d'être à l'origine de nombreuses erreurs dans la transmission de l'information communiquée par le débiteur.

Nº 11 DE M. THISSEN

Art. 14

Remplacer l'alinéa 1er de cet article par ce qui suit :

«Tout paiement obtenu en contradiction aux dispositions des articles 3, 4, 5, et 7 est considéré comme valablement fait par le consommateur à l'égard du créancier, mais doit être, à concurrence de 20 % de son montant, remboursé au consommateur par la personne qui exerce l'activité de recouvrement amiable de dettes, sauf lorsque celle-ci peut établir sa bonne foi et l'absence de faute lourde dans son chef.»

Justification

Sous sa forme actuelle, la sanction prévue à l'article en projet s'appliquerait de manière automatique sans avoir égard à la mauvaise foi ou à une intention fautive dans le chef de la personne chargée du recouvrement amiable.

Dès lors que le champ d'application des articles 3, 4 et 7 est relativement large, il semble que les possibilités d'erreurs soient nombreuses. En effet, les erreurs relatives à la personne (homonymies, confusion entre époux, orthographies du nom), à l'adresse, à l'identification du créancier (dénomination sociale, commerciale), aux montants en cause ainsi que la justification de ceux-ci permettraient d'aboutir à une sanction disproportionnée à l'égard de ceux qui ont agi en toute bonne foi.

René THISSEN.

Nr. 12 VAN DE HEREN de CLIPPELE EN ROELANTS du VIVIER

Art. 2

Dit artikel wijzigen als volgt:

1. aan het slot van het 2° de woorden «door een advocaat of een gerechtsdeurwaarder in de uitoefening van zijn beroep of zijn ambt» vervangen door de volgende woorden:

«door een advocaat, een gerechtsdeurwaarder, een notaris, een schuldbemiddelaar door de rechter aangewezen, een syndicus aangewezen overeenkomstig de wet op de mede-eigendom of een beheerder die in-

Nº 12 DE MM. de CLIPPELE ET ROELANTS du VIVIER

Art. 2

À cet article, apporter les modifications suivantes :

1. au 2° remplacer les mots «par un avocat ou un huissier de justice dans l'exercice de sa profession ou de sa fonction» par les mots suivants :

«par un avocat, un huissier de justice, un notaire, un médiateur de dettes désigné judiciairement, un syndic d'immeubles désigné conformément à la loi sur la copropriété ou un gestionnaire qui assure la gestion

staat voor het roerend of onroerend beheer van het vermogen van derden, in de uitoefening van hun ambt of hun beroep;

onder beheerder wordt verstaan hij die sedert ten minste één jaar vóór het eigenlijk uitvoeren van de invordering instaat voor het beheer van een vermogen voor rekening van derden »;

2. in het laatste lid de woorden «of een gerechtsdeurwaarder» vervangen door de woorden «een gerechtsdeurwaarder, een notaris, een schuldbemiddelaar, een syndicus of een beheerder zoals hierboven vermeld».

mobilière ou immobilière du patrimoine d'autrui, dans l'exercice de leur fonction ou de leur profession;

par gestionnaire, il faut comprendre celui qui assurait la gestion d'un patrimoine pour compte d'autrui depuis au moins un an avant l'activité de recouvrement proprement dite »;

2. *in fine*, remplacer les mots «ou un huissier de justice» par les mots «un huissier de justice, un notaire, un médiateur de dettes, un syndic d'immeubles ou un gestionnaire comme indiqué ci-dessus».

Olivier de CLIPPELE.
François ROELANTS du VIVIER.